

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Έκδομένη κατά Παρασκευήν.)

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχμ. 16.
Προπληρωτέα καθ' εξαμήνιαν.

Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ,

Διατριβών ο στίχος λεπτά 25.
Βιβλιοποιήσεις και ἀγγελιαί κατ' ἀποκοπήν.

Δεύτεραι σκέψεις.

Ἀναγγείλαντες διὰ τοῦ προηγουμένου ἡμῶν φύλλου τὴν ἐνταῦθα ἰδρυσιν τοῦ Συλλόγου τῶν Πολιτικῶν ἀνεπιθύσαμεν δι' ἐλίγους τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ ἐξεθέσαμεν τὰς γενικωτέρας ἰδέας ἐν αἷς ἐκυφορήθη τὸ Σωματεῖον ἐκεῖνο.

Ἄλλ' εἰς τὸ πνεῦμα τῶν συλλαβόντων τὴν ἰδέαν τοῦ Συλλόγου προήδρευσαν καὶ ἄλλαι σκέψεις διαφεύγουσαι τὸν κύκλον τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, ὑπτόμεναι δὲ ἀμέτῳ τὴν σφαιρὰν τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων, ἐν ἣ ἡ ἀτομικὴ εὐημερία καὶ ἀσφάλεια: ἐπεκράτησε δηλονότι σὺν ταῖς ἄλλαις σκέψεσιν καὶ ἡ ἰδέα ὅτι, ἐπὶ τῆς καλῆς πολιτικῆς τάξεως μόνον στηρίζεται ἡ καλὴ κοινωνικὴ τάξις: ὅτι ἀνευ ἐκείνης αὕτη ἡ οὐδαμῶς ὑπάρχει, ἡ ἡ ὑπάρχουσα κατ' ἐπίφασιν σφάλλει καὶ διατελεῖ ὑπὸ δεινῆς κίνδυνον τελείας καταστροφῆς καὶ συνεπῶς ὅτι μεριμνῶντες περὶ ἐκείνης ἀσφαλίζουσι ταύτην εἰς ἑαυτοὺς καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. Οὐδέ αλλοιπὸν θέλουσι νὰ πείσωσιν οἱ διὰ τοῦ Συλλόγου μεριμνῶντες περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων καὶ ὑποθέσεων, ὅτι προσφέρουσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κοινῶ ἀγαθοῦ, ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν ὑπερτάτης αὐταπαρνήσεως, ἁγίου πατριωτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ἀτομικῆς εὐπαθείας, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐνστίκτου τῆς αὐτοσυντηρήσεως.

Ὅπως διατυποῦμεν ἤδη τὴν ἰδέαν ταύτην φαίνεται ὅτι οἱ ἰδρυσάντες τὸν Σύλλογον ἐγένοντο οἱ ἐφευρέται νέας πολιτικῆς ἀρχῆς, ἀδοκιμάστου εἰσέτι, συνοψιζομένης δὲ εἰς τὴν πεποίησιν ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ ἀσφάλεια, ἡ ἀτομικὴ εὐημερία, μόνον ἐγγύησιν ἔχει τὴν καλλίστην πολιτικὴν τάξιν καὶ ὅτι ἡ ἀτομικὴ δραστηριότης καὶ εὐδαιμονία ἐπὶ μόνου τοῦ ἀσφαλεῦτος πεδίου τῆς εὐνομίας δύναται νὰ συμβαδίζῃ ἀσφαλῶς καὶ ἀπροσκόπως τῷ πολιτικῷ τῶν καθ' ἡμᾶς ἡμερῶν. Εὐτυχῶς ὁ κόσμος δὲν ἀνέμενε μέχρι σήμερον ἐξ ἡμῶν τὴν θεωρίαν ταύτην, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι ἀρχαιοτάτη, συγγενηθεῖσαι ταῖς πρώταις πολιταῖς ἀναμφισβήτητος δὲ ὡς μαθηματικὸν ἀξίωμα, ἅτε κυρωθεῖσα διὰ τῆς μαρτυρίας μακρῶς σειρᾶς ὀλοκλήρων αἰώνων, καὶ οὐδὲν μέλος πολιτείας τινος ἐλευθερίας ὑπάρχει μὴ πιστεῦον εἰς αὐτήν, ὡς εἰς ἀθρόον πίστεως.

Ὁ Θεουκιδίδης ἔλεγεν, διὰ νὰ δείξῃ ὅποιον ἔκατος πολίτης ἔχει συμφέρον νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀγαθὴν τῆς πολιτείας κυβέρνησιν: « Ἐγὼ γὰρ ἠγοῦμαι πόλιν ἑμπασαν ὀρθουμένην ὡφελεῖν τοὺς ἰδιώτας ἢ καθ' ἕκαστον τῶν πολιτῶν εὐπραγοῦσαν, ἀθρόαν δὲ σφαλλομένην. Καλῶς μὲν γὰρ φερόμενος ἀνὴρ τὸ καθ' ἑαυτόν, διεφθαρμένος τῆς πατρίδος, οὐδὲν ἴσον ξυνοπέλλεται, κακοτυχῶν δὲ ἐν εὐτυχούσῃ, πολλῶ μάλλον διασώζεται αἰ.» Ἄφ' ἧς δ' εἶπε τὴν μεγάλην ταύτην ἀλήθειαν ὁ θαυρὸς πολιτικὸς τῆς ἀρχαιότητος, ἡ ἱστορία ὅλων τῶν κρατῶν προσεπικυροῖ αὐτήν, ὡς εἰς τὴν πραγματικῶν διὰ πασιφάνων μαρτυριῶν εἰς τὴν πραγματικῶν δ' αὐτῆς ἀποβλέπουσιν ὅλα τὰ πολιτικὰ συστήματα καὶ ὑπὲρ αὐτῆς καταβάλλουσιν ἀτρήτους κόπους νυχθημερόν καὶ καταναλισκοῦσι μέγα κεφάλαιον διανοίας καὶ αἰ-

σθήματος ἀπαντες οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τοῦ κόσμου. Δυστυχῶς ὁμῶς δι' ἡμᾶς καὶ αἱ ἀρχαιότεραι σωστικαὶ πολιτικαὶ ἰδέαι ἤδη μόλις ὑποφύσκουσιν εἰς τὴν διάνοιάν μας, ἀφοῦ ἐδημιούργησαν τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν εὐτυχίαν πολλῶν ἄλλων λαῶν, αὐτὰ δὲ τὰ πολιτικὰ ἀξιώματα χρεῖζοσι δυστυχῶς δι' ἡμᾶς καὶ σήμερον ἀκόμη ἀποδείξουσι, καὶ εἰς τὸ ἀτερπὲς τοῦτο ἔργον ἐπιτιδιόμεθα σήμερον.

Δὲν πρόκειται νὰ ἐπιληρωθῶμεν τοῦ ἔργου δεικνύοντες ὅτι οἱ ἡμέτεροι συμπολιταὶ κατ' οὐδένα τρόπον κατενόησαν τὸν ἐν τοῖς ἐλευθερίοις κράτεσιν ἐνυπάρχοντα στενὸν σύνδεσμον μεταξύ τῆς καλῆς Κυβερνήσεως τοῦ τόπου, τῆς καλῆς αὐτοῦ διοικήσεως καὶ τῆς εὐπραγίας τῶν ἀτόμων καὶ ὅτι αὕτη ἀνευ ἐκείνων οὐδαμῶς οὐ μόνον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλ' οὐδὲ κἂν νὰ κατανοηθῇ: διότι ἡ ἀπόδειξις τοῦ πράγματος τούτου ἐστὶν μάταιον ἔργον, ἅτε οὐδεὶς ἀμφισβητοῦντος τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ. Τοῦναντίον μάλιστα περὶ ταύτης μαρτυρεῖ ἀριθμήτως ἅπας ἡμῶν ὁ ἰδιωτικὸς βίος καὶ πᾶσαι αὐτοῦ αἱ ἀναφοραὶ πρὸς τὸν δημόσιον, ἀνά στόμα δὲν ἔχομεν ἀπαντες τὴν ὁμολογίαν τῆς πολιτικῆς πίστεως μας, συνοψιζομένην λίαν ἐκφραστικῶς εἰς τὴν ἐπομένῃ φράσιν, ἣτις παρ' ἡμῖν μεταδίδεται ἀπὸ τοῦς γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα στερεότυπος καὶ ἀναλλοίωτος. Εἶπατε, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνακινήσεως πολιτικοῦ τιμῆς, κυβερνητικοῦ, ἡ διοικητικοῦ ζητήματος, ἐξ οὗ ἠρτῆται ἡ παγίωσις τῆς ἐννόμου τάξεως καὶ ὁ προβιβασμὸς τῶν κοινῶν συμφερόντων, εἰς ἑκατὸν οἰκοκυραίους, εἰς ἑκατὸν ἐμπόρους, εἰς ἑκατὸν ἐπιστήμονας, εἰς ἑκατὸν τιμίους ἐργάτας, εἰς ἑκατὸν τέλους φορολογουμένους, κακοδιοικουμένους, παραπονουμένους ἐπὶ τῇ κακοπολιτεῖᾳ μας, εἶπατε λέγομεν αὐτοῖς, νὰ ἐνεργήσωσι τι ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ ὀρθότερα λύσις καὶ οἱ ἐνενήκοντα ἐκ τῶν ἑκατόν, θὰ σᾶς ἀπαντήσωσιν ἐν ἐπὶ στόματι καὶ μᾶ καρδίᾳ: ἀδὲν ἀνακατόνομαι εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, δὲν εἶναι ἰδική μου δουλειά, ἐγὼ κυττάζω τὸ ἔργον μου, τὸ σπίτι μου, τὰ παιδιά μου: ἔχε με παρετημένον.» Ἄν δὲ τῷ ἀντίπαλῳ ὅτι, καλῶν αὐτὸν νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ὀρθῆς λύσεως τοῦ ζητήματος ἐκείνου, τὸν καλεῖς νὰ προσφέρῃ τὴν πρωτίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἔργον του, εἰς τὸ σπίτι του, εἰς τὰ παιδιά του, θὰ ἀνοίξῃ μεγάλους ὀφθαλμοὺς, διαπορῶν ποῦ εὐρίσκετε τὴν ἀλλόκοτον ταύτην σχέσιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, ἅτινα θεωρεῖ ἔχει τὸσον ἠθικῶς, πρὸς τὰ ὑπὸ τὴν στέγην αὐτοῦ, ἅτινα θεωρεῖ ὅσα ἠθελον κατανοήσῃ ἴσως ἀπαντες εὐκοπώτερον τὸ δυσχερέστερον μαθηματικὸν πρόβλημα, ἢ τὴν ἀπλουστάτην ταύτην ἀλήθειαν.

Ἔχομεν, τῇ ἀληθείᾳ, μωρὰς ἰδέας περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τῆς ἡμετέρας πατρίδος, τὴν δὲ ἀνέλιξιν τῆς λεγομένης πολιτικῆς, ἣτις περιλαμβάνει τὴν κυβέρνησιν, τὴν διοίκησιν, τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν τάξιν, τὴν ἠθικότητα τοῦ τόπου, θεωροῦμεν τι ἄσχετον πρὸς τὴν ἀτομικὴν ὑπάρξιν ἢ προαγωγήν. Πρὸ τῆς ἀνελίξεως αὐτῆς ἰστιάμεθα ὡς θεαταὶ ἀτέχνου δράματος, ὅπερ νομίζομεν ὅτι παίζεται πρὸς

τέρψιν μόνον ἡμῶν καὶ ἀνακούφισιν ἐκ τῶν τοῦ εἴου ἀσχολιῶν, ὅπερ ἐν τοῦτοις μᾶς ἀνιά, μᾶς φέρει χασμήματα, ἥιστα μᾶς ἐνδιαφέρει, ἐπ' ἐλάχιστον κινεῖ τὴν περιέργειάν μας καὶ τὸ ὅποιον οὔτε χειροκροτοῦμεν, οὔτε ἐπιδοκιμάζομεν. Ἄν οἱ ἠθοποιοὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς δρῶσι κακῶς, ὑποδύονται τὸ μῆρ τῶν οἰκτρῶν, τὸσον χειρότερον δι' αὐτοὺς, λέγομεν ἀλλ' ὄχι, κύριοι, τὸσον χειρότερα δι' ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, διότι ἐνῶ ἐπληρώσαμεν τὰ ἔξοδα τῆς παρασκευῆς, ἡ λύσις τοῦ δράματος, θὰ ἔσπασῃ εἰς τὸ κερφάλιμας, καθ' ὅσον τὰ δράματα τῆς πολιτικῆς σκηνῆς δὲν τὰ λύει Θεὸς ἀπὸ μηχανῆς κατερχόμενος, ἀλλ' εἰς τὴν λύσιν τῶν συντρέχει ἡ τιμὴ, τὸ αἶμα τὸ χοῦμα τῶν πολιτῶν, ἀφοῦ τὴν δραματικὴν ὑπόθεσιν ἐχορήγησεν ἡ ἀνοία των.

Ἐπι πᾶσιν ἡμέτερα πολυπράγμονες, ἐπιχειρηματῆται καὶ γενναῖοι λεπτολογούμενοι ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων μετὰ σχολαστικότητος, οὐδὲ κόπιαν δὲ οὐδὲ θυσιῶν φειδόμεθα ἵνα προαγάγωμεν τὴν ἀτομικὴν ἡμῶν εὐπραγίαν: ταύτης δ' ἐπιτευχθείσης γινόμεθα πάντι ἀδιάφοροι πρὸς τὰς ὑποθέσεις τοῦ κοινῶ συμφέροντος, ποταπὴ δὲ δειλία καταλαμβάνει τὴν ψυχὴν μας καὶ οὐδὲν θέλομεν νὰ ἐπιτελέσωμεν τῶν καθήκοντων μας ὡς διοικούμενοι, οὐδὲν νὰ ἐξασκήσωμεν τῶν δικαιωμάτων μας ὡς πολῖται. Ἀλάνθιστον τοῦτο σύμπτωμα τῆς πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς ἡμῶν καταπτώσεως ὅπερ ὡς λίαν ἐπιφοβὸν ἐχαρακτήρισεν θαυρὸς πολιτικὸς καὶ φιλόσοφος. Ὁ Prevost Paradol ἐν τῷ συγγράματι αὐτοῦ «Ἡ Νέα Γαλλία» καὶ ἐν κεφαλαίῳ — Περὶ τῶν προφανεστάτων σημείων τῆς ἐκπτώσεως λαοῦ τινός, ὅ ἔγραφε περὶ τῆς πατρίδος τοῦ Γαλλίας διαβλέπων πόρρωθεν τὸ Σεδᾶν καὶ τὸν Παρισινὸν ἄθρονον, τὰ ἐπέμενε: «Κατ' ἀρχὰς παρίσταται τοῦτο τὸ παράδοξον φαινόμενον ὅτι, ἡ πολιτικὴ δειλία τοῦ ἰδιώτου αὐξάνει κατ' εὐθὺν λόγον πρὸς τὴν αὐξήσιν τῆς παρουσίας του, ὁ δὲ πλοῦτος ἀντὶ ν' ἀποβαίῃ παρ' ἡμῖν, ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ, ἔρεσιμα εἰς τὴν ἀστυκὴν ἐλευθερίαν καὶ πρόκλησις εἰς τὴν πολιτικὴν φιλοδοξίαν, γίνεται νέα καὶ πρόσθετος ἄλυσις καθιστάσα τὸν Γάλλον εὐπειθέστερον εἰς ὄλας τὰς ἰδιοτροπίας τῆς καθεστιαίας ἐξουσίας.»

Ἡμεῖς ἐξωθοῦμεν τὴν δειλίαν ἡμῶν ταύτην πέραν τῶν σημείων, ἅτινα ἔταξεν ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, διότι τρυποῦμεν ἀέναντι τῆς ἐκτυλίξεως τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τὴν ἀπράγμονα καὶ ταπεινὴν στάσιν, φρονούντες ὅτι διαφυλάττομεν οὕτω ἅπασαν ἡμῶν τὴν πρόνοιαν διὰ τὰ ἀτομικὰ ἡμῶν συμφέροντα, ὅτι οὕτω ἀφιερούμεν ὅλας ἡμῶν τὰς μερίμνας εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τοῦ ἰδιωτικοῦ πλοῦτου, ὅτι οὕτω ἔχομεν τὴν ἡσυχίαν μας καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὅτι ἐξασφαλίζομεν ταῦτα πάντα ἐκ παντοίων περιπετειῶν καὶ κινδύνων. Ἀλλὰ πόσον κακῶς ἐξυπηρετοῦμεν οἱ δειλιοὶ ἐκεῖνα ἅτινα ἀγαπῶμεν τὸσον, πόσον δὲ ἡμεθεα κακοὶ ἐγώσταται! Ἀλλ' ἀνευ πολιτικῆς τάξεως ἐδραίας, ἀνευ εὐνομίας, ἀνευ γενικῆς ἀσφαλείας, ἀνευ κυβερνητικῆς ἠθικότητος, ἀνευ χρηστῆς διοικήσεως, ἀνευ ἀγνῆς δικαιοσύνης, ἔχομεν τίποτε ἀσφαλές: Ἀξιοπρέπειαν ἀνθρωπίνην, πλοῦτον, τιμὴν

ΔΙΑΦΟΡΑ

Όικον, οικογένειαν; Η ελαχίστη ένατιότης δεν δύναται να περιαγάγη ημάς εις καταστροφάς ανυπολογίστους, εις παντελή στέρην ωλων εκείνων και να ποτίση ημάς θειών πικριών;

Αποθησαυρίζομεν π. χ. υλικόν πλούτον πολὺν και ἀμεριμνήομεν περὶ τῆς ἀγνόητος τῆς δικαιοσύνης, μίαν δὲ ἡμέραν ἢ φαυλότης τῶν δικαστηρίων, εἴτε γενομένη κοπτερόν ἔπλον τοῦ φατριασμοῦ, εἴτε παλουμένη ἀσυνειδήτως δύναται ν' ἀφέλῃ ἐξ ἡμῶν μέγα μέρος ἢ ὅλην τὴν οὐσίαν, δι' ἀποφάσεων καθ' ὅλους τοὺς τόπους ἐκδεδομένων. Οὕτε ἐν, οὕτε δύο εἰσὶ τὰ θύματα δικαιοσύνης παραπαιούσης και τὰ ἀνομήματα αὐτῆς ἕκαμον εἰς τὸν κόσμον πλειοτέρους ἢ ὁ ἔρωσ παράφρονας. Ἔχομεν ἀξιώσεις σεβασμοῦ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἡμῶν ὀέσιν, οἱ ἐγκληματίας ἀφ' ἑτέρου ἐξαγοράζουσι διὰ τῶν γνωστῶν μέσων τὴν ἐνοχὸν ἐπιείκειαν τῶν δικαστηρίων και ἡμεῖς εὐτυχοῦμεν νὰ συναντῶμεν εἰς τοὺς δημοσίους περιπάτους ἀγερώχους και ἀπειλητικούς τοὺς φονεῖς τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ τέκνου μας. Τῇ ἀληθείᾳ, μικρὸν πρᾶγμα εἶναι εἰς χεῖρας μας ὁ πλοῦτος, ὅπταν δὲν ἰσχύη νὰ ἐξασφαλίσῃ ἡμάς κατὰ τοιούτων πικριῶν, και δι' εὐτελὲς πρᾶγμα ἐναθρονόμεθα ἐὰν ἐπαυρώμεθα δι' αὐτόν.

Οὐδεὶς ὑπάρχει παρ' ἡμῖν ὁ μὴ θεωρῶν μέγα ἀπόκτημα τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν ἢ ἀπολαύομεν και πολλὴν εὐδαιμονίαν τὸν υλικὸν πλοῦτον ὡς κατέχομεν, ἐντούτοις πολιτικὴ ἐλευθερία, ὅπως αὕτη ὀρίζεται, ἐστὶ κυρίως ἢ γαλήνη τοῦ πνεύματος ἢν παράγει ἢ ἐν ἐκάστῳ τῶν πολιτῶν γνώμη ὅτι πλήρους ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀπολαύει ἀσφαλείας ἢ προσωπικότητος αὐτοῦ και ἢ οὐσία και ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπολαύομεν πλήρη τὴν ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἀσφάλειαν. Ὁ ἔσχατος τῶν μ. π. ἄβ. ω. τῶν κομμάτων δύναται νὰ ἀπειλήσῃ, διότι ἔχει ἀνορθωμένον τὸν μύστακα και τὴν προστασίαν τῆς πατρίδος, τὸν ἐντιμώτερον οἰκοκόρη. Ἐὰν σήμερον ἀπειλοῦσι και ὕβριζοῦσι τοὺς δημοσιογράφους, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς τῶν, αὐριον θὰ ἀπειλήσωσι τοὺς πλουσίους, διὰ τὸν πλοῦτον τῶν και θὰ ζητήσωσι τὸ μερικὸν τῶν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ διατί ὄχι; Τίς θὰ χαλιναγωγῆσῃ τὰς ἀρπακτικὰς ἐρέξεις τῶν; Ἡμεῖς ὅλοι κυττάζομεν τὴν δουλειάν μας, τὸ σπῆτι μας, τὰ παιδιὰ μας, δὲν θὰ κυττάζωσι και ἐκεῖνοι τὴν ἰδικὴν τῶν δουλειάν;

Ἀδιαφοροῦμεν ἐπὶ τῇ φαυλότητι τῆς διοικήσεως, διότι ἀγνοοῦμεν ὅτι αὕτη ἐστὶν ὁ πρῶτος διδάσκαλος τῆς κοινωνίας και ὅτι διοικεῖν σήμερον θὰ εἴπῃ παιδαγωγεῖν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὴν αὐτοῦ βελτίωσιν και τελειότητα, ὡς λίαν ὀρθῶς ἔγραψε πολὺς και ἐμβριθὴς συμπολίτης ἡμῶν πρὸ τινῶν μόλις ἡμερῶν. Ποῖα δ' ἐσονται ἐν τῇ κ-ινωνίᾳ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκ τῆς διοικησεως φαύλης διδάσκαλίας; Ἡ ἀσέβεια πρὸς τοὺς νόμους διακεχυμένη πανταχοῦ και ἢ διαρπαγῆ τῶν δημοσίων ἀνυψωμένη εἰς πολιτικὸν σύστημα. Ἄλλ' ἀπὸ τῆς κλοπῆς τῶν δημοσίων θὰ ἦνε πολὺ δυσκόλον νὰ προβιβάσθωσιν εἰς τὴν διαρπαγὴν τῶν ἰδιωτικῶν περιουσιῶν;

Ἐίπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἀνευ ἐδραίας πολιτικῆς τάξεως, και ἐν ταύτῃ ἐνοουόμεν τὴν πλήρη ἐνομίαν, οὐδὲν τῶν ἀτομικῶν ἀγαθῶν ἔχει ἑδραίαν βάσιν, ἢ ἐγγύησιν τινὰ μακρὰς και ἀσφαλοῦς ὑπάρξεως, ἐλησμονήσαμεν δὲ νὰ ὑπομνήσωμεν ἐν παράδειγμα τούτου ἐκ τῶν καθ' ἡμῶν ἡμερῶν λίαν χαρακτηριστικόν. Ἡ Ἀλεξάνδρεια ἦτο πρὸ ὀλίγου πόλις ὀλβία, ἐν αὐτῇ ἐπλούτου πλειότερον ἢ ἐν πάσῃ ἄλλῃ πόλει, μόλις δὲ διεσαλεύθη ἢ κατ' ἐπιφάνειαν ὑπάρχουσα ἐν αὐτῇ ἐνομος τάξις, ἐπειδὴ δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ ἐδραίων και ἀσαλεύτων βάσεων, μετεβλήθη εἰς κόλασιν καταστροφῆς και ἐρείπιῶν, οἱ τραπέζιται τῆς ἐγένοντο ἐπαίται τοῦ ἐπιούσιου ἄρτου, τὴν δὲ προτέραν γαλήνην διεβλήθη καταιγίς ἡτις οὐδὲν ἄφησε ὀρθιον ἐκ τῶν ὑψηλὰ ἰσταμένων. Ὅλα τῶν θειῶν και τῶν ἀνατραπῶν τὰ σπέρματα ἐγκλείει ἑδαφος κοινωνικὸν μὴ πεποτισμένον βαθέως ἀπὸ τοῦ αἰσθη-μητος τοῦ καθήκοντος, ἀτῖνα ὀλίγη θεσμότης

δύναται νὰ ἀναδείξῃ εἰς φοβεράς μάστιγας, εἶναι δ' ἀπίστευτος ὁ ἀριθμὸς τῶν τεράτων ἀτῖνα ἐνέχει πολιτεία ἐπὶ μακρὸν ἀσκηθεῖσα νὰ ἀσεβῇ πρὸς τοὺς νόμους και ν' ἀψηθῇ αὐτῶν, ἐν ἢ, καθὼς ἔγραψεν ὁ ἴδιος συμπολίτης, δὲν ὑπάρχει ἔμπνευσις ἀρετῆς, ὁ δὲ λαὸς στιγματίζει αὐτὴν ὡς μοῖραν, ἀποθεώνει δὲ τὴν κακίαν ὡς δῶρον θεῶν χρῆσιμον εἰς τὴν πρόδόν του. Τίς θὰ διδάξῃ τὸν λαὸν τ' ἀναντία; Ὅα παιδαγωγῆσῃ δηλονότι αὐτόν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος, θὰ κάμῃ αὐτόν ν' ἀγαπήσῃ τὴν ἀρετὴν, τὴν ἐργασίαν, τὴν χρηστότητα; Τίς θὰ τὸν διδάξῃ τὴν ἀγάπην και τὸ σέβας πρὸς τοὺς νόμους, θὰ καταστήσῃ αὐτόν ἐν τῇ πολιτείᾳ πρόθυμον ἐργάτην τοῦ ἀγαθοῦ; Ἡ δικαιοσύνη, ἢ δικαιοσύνη, ἢ ἀστυνομία, ἢ ἐκκλησία, τὸ σχολεῖον. Ἄλλ' ἂν ἀπασαι αὐταὶ αἱ δυνάμεις λειτουργοῦσι κατὰ τρόπον μόνον ἱκανόν ἵνα διαπλάττωσι πολίτας ἀχρεῖους και ἐκ παιδικῆς ἡλικίας παρασκευασμένους εἰς τὴν διαφθοράν, ποῖα εἶναι ἢ ἐδραία βάσις τῆς ἀτομικῆς εὐπράχίας εἰς τὴν ἀπερώσαμεν ἑαυτοῦς ὀλοψύχως; Δὲν ἀξίζει λοιπὸν τὸν κόπον νὰ ἀπερῶνῃ ὁ πολίτης και μέρος τῆς μεριμνης αὐτοῦ εἰς τὴν κηδεμονίαν τῶν κοινῶν ὑποθέσεων;

Ἐδυνάμεθα νὰ πολλαπλασιάσωμεν ἐπ' ἀπειρον τὰ παραδείγματα δι' ὧν νὰ καταδειχθῇ ἠφισταμένη στενὴ σχέσηισ μεταξὺ ἐκάστης δυνάμεως τῆς πολιτείας και ἐνός πολυτίμου συμφέροντος τοῦ ἀτόμου, ἀλλ' ἐνὼ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι εὐχερὲς δι' ἡμῶς, θὰ ἦτο ὀχληρὸν τοῖς ἀναγνώστασι δὲν δυνάμεθα ἐντούτοις νὰ παρατρέξωμεν μίαν μόνην τοιαύτην σχέσιν, διότι ἐπιθυμοῦμεν νὰ θίξωμεν ὅλας τὰς χορδὰς τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Τίποτε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δὲν θεωροῦμεν πολυτιμώτερον τῶν τέκνων ἡμῶν ἐν αὐτοῖς διαβλέπομεν τὴν χαρὰν τῆς νεότητός μας, τὴν παρηγορίαν τοῦ γήραός μας, τοὺς κληρονόμους τῆς προσωπικότητος, τῆς οὐσίας και τοῦ ὀνόματος ἡμῶν και πᾶν ἄλλο ὕπερ ἢ πατρικὴν καρδίαν διαβλέπει ἐκ τῆς στοργῆς τῆς. Καὶ ὅμως ἀδιαφοροῦντες εἰς τὰ τῆς πολιτείας μαρτυροῦμεν ὅτι οὐδὲ στοργὴν λύκου τρέφομεν δι' αὐτά. Τίς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ἐλλόγως ὅτι θὰ δυναθῇ νὰ ἴδῃ τὰ τέκνα του ὅσα ἐπιθυμῇ ἢ καρδίαν του, ἐν μέσῳ πολιτείας διεφθαρμένης, ἐν ἢ ἢ διοικήσεις, ἢ δικαιοσύνη, ἢ ἀστυνομία, τὸ σχολεῖον και αὕτη ἢ ἐκκλησία οὐδένα ἐκ τῶν προόρισμῶν τῶν ἐπιτελοῦσι; Δεινὴν πλανᾶται πλάνην ὁ πιστεύων ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς κοινωνίας ἐν ἢ ζῆ ἐπικεχυμένος μισματικὸς ἀὴρ δὲν θὰ δηλητηριάσῃ ἑνωρὶς τὴν ψυχὴν τοῦ τέκνου του και δὲν θὰ ἐμβάλῃ εἰς τὰ στήθη του τὰ σπέρματα ὀλων τῶν κακιῶν ἀτῖνες λυμᾶνονται τὴν κοινωνίαν, μ' ὅλας τὰς φροντίδας ἀστίνες ἤθελε κατεβάλει εἰς προφύλαξιν του. Φθίνεται δὲ ὅτι εἶναι μεγάλη, μέγιστη ἢ μικρὰ τῆς πατρικῆς καρδίας διαψευδομένης εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν τέκνων ἐλπιδάς, ὕπερτάτη δὲ καὶ ἀνεκφραστός ἢ ἀγαλλίας αὐτῆς ἱκανοποιημένης εἰς ὅτι εἶχεν ἐν τῷ κόσμῳ προσφιλέστερον. Εἶδομεν ἐν τῇ ἐπιθανατίῳ κλίῃ ἄνδρας ἐν βίῳ, ἀποθνήσκοντας δὲ ἐν φρικτῇ ἀγωνίᾳ, διότι διεβλεπον μετὰ θάνατον αὐτῶν τὴν περιουσίαν δι' ἣν ἐμόχθησαν πόσον, διὰ τῶν τέκνων τῶν, εἰς τοὺς πόδας τῶν ἑταίρων, τὸ ὀνομά τῶν, διὰ τῶν τέκνων τῶν, ἠτμασμένον τὴν μνήμην τῶν, διὰ τῶν τέκνων τῶν καταρμένην. Εἶδομεν ἀφ' ἑτέρου ἄνδρας πτωχοῦς μὴ ἔχοντας ἴσως μὲδὲ τὴν δαπάνην τῆς κηδείας τῶν ἀποθνήσκοντας ἐν γαλήνῃ ἀνεκφράστῳ, διότι διεβλεπον εἰς τὰ τέκνα τῶν τὴν τιμὴν τοῦ οἴκου και τοῦ ὀνοματός τῶν ἀκεραίαν, ἐν αὐτοῖς ἀφῆνον προστατάς χρηστοῦς τῆς ἀδυνατοῦς οἰκογενείας, διὰ τῶν ἡμισβύτων ὀφθαλμῶν τῶν τὴν εὐτυχίαν τῶν τέκνων τῶν και ἀπέθνησκον ἀγογγύστως.

Και αἱ σκέψεις αὐταὶ, ἐκτὸς ὄσων ἐξεθέσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ἐνέπνευσαν τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρτι ἰδρυθέντος ἐνταῦθα «Συλλόγου τῶν Πολιτῶν», ὁ δὲ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν ἄς βίβῃ λιθῶν ἀναθέματος ἢ σαρκασμοῦ κατὰ τοῦ σωματείου ἐκεῖνου ὕπερ ἐξ αὐτῶν παρήχθη.

Εὐχαρίστως δυνάμεθα νὰ ἀναγγείλωμεν ὅτι δραστήρια ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν μέτρα πρὸς ἀνθρώπων τῆς ἐνόμου τάξεως, ἢτις σπουδαίως εἶχε διαταραχθεῖ ἐν τῇ Νομῷ ἡμῶν, διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐγκλημάτων και τῆς ἐπιτάσεως τῆς ζωοκλοπῆς ἢτις εἶχε λάβει φοβεράς διαστάσεις. Δραστήριοι και φιλότιμοι ἀξιωματικοὶ διατρέχουσι τὴν ἐπαρχίαν καταθλίβοντες ἀποτελεσματικῶς τὸ μυσαρὸν ἐγκλήμα τῆς ζωοκλοπῆς, μανθάνομεν δὲ εὐχαρίστως ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταδιώξεως ταύτης εἰσὶ εὐάρεστα και ὅτι ταχεῖα ἐλπίζεται ἢ τελεία καταστολὴ τοῦ κακοῦ. Ἐν τούτοις γνωστοὶ τινὲς ζωοκλέπται ἢ πράκτορες τούτων, ἐθεάθησαν ἀνήσυχτοι εἰς τὴν πόλιν κατ' αὐτάς και φαίνονται ὡς εἰ ζητοῦντες προστασίαν τινὰ. Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ἀκόμη ὅτι δὲν θὰ εὐρεθῇ τις μεταξὺ ἡμῶν νὰ ἐγκολάψῃ εἰς τὸ μέτωπόν του τὸς πρὸς ἀτιμίαν διὰ τῆς προστασίας τῶν ζωοκλεπτῶν, τῶν λυμένων τούτου τοῦ τόπου.

— Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν τ' αὐτὸ και διὰ τὴν ἐντὸς τῆς πόλεως τάξιν και ἀσφάλειαν, διότι ἐν διαστήματι ὄρων τινῶν, τέσσαρα ἢ πέντε ἐτελέσθησαν προχθὲς ἐγκλήματα κατὰ τὸ μᾶλλον και ἤττον βαρέα ἀτε σχόντα ἀποτελέσματα τραυματισμοῦ, ἀκροτηρισμοῦ κπὶ φόνον. Δὲν μνημονεύομεν δ' αὐτὰ ἰδιαίτερος, οὐδ' ἄλλας τινὰς μυσαρὰς πράξεις, διότι εἰς οὐδένα πλέον κάμνουσι τὴν πρέπουσαν ἐντύπωσιν παρ' ἡμῖν, οὐδ' εἰς ἐκεῖνους ὅτινες ἐν μέρει εἰσὶν ὑπεύθυνοι ἐπὶ τῇ καταστάσει ταύτῃ τῆς πόλεως.

— Ὁ νέος νομάρχης ἡμῶν κ. Σ. Ζορμπᾶς ἐπελάβετο τῆς ὑπηρεσίας μετὰ ζήλου και δραστηριότητος, εὐάρεστα δ' ἀναμένονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς πεφωτισμένης ἐργασίας του. Ἰδίως ὡς πληροφοροῦμεθα συντόμως ἐπιστᾶ τὰς μερίμνας του ἢ δημοσία ἀσφάλεια, και τῇ ἀληθείᾳ ἂν κατορθώσῃ εἰ ὕπερ αὐτῆς, θὰ προσεγγίῃ τῷ τῷ σπουδαιοτάτῃ ὑπὲρ τῆς ὑπηρεσίας, γένόμενος ἀμὰ και ἄξιος τῆς κοινῆς εὐγνωμοσύνης.

— Τὰ τῆς ἀστυνομίας ἡμῶν μένουσιν εἰσέτι ἐκκερηθῆ. Ἦδη λέγεται ὅτι ὡς πρῶτος ἀστυνόμος προστάθη ὁ κ. Ἀνδρέας Παπακωνσταντινίδης και οὐχὶ ὁ κ. Δημ. Πικακωνσταντινίδης. Ἀς ἴδωμεν πότε θὰ ληθῇ και τὸ ζήτημα τούτου.

— Τὴν παρελθούσαν τρίτην ἐτελεύτησεν ἐνταῦθα ἐν γήρατι βαθεῖ ὁ σεβαστὸς ἡμῶν συμπολίτης Θεόφιλος Γιαννόπουλος, ἀρχαῖος οἰκοκόρης τῆς πόλεως, ἀνὴρ ἀκεραῖος, ἐντιμος και ἀγαθός. Ἦτο τύπος ἀμειπτός τῶν ἀρχαίων ἐκεῖνων οἰκοκυραίων οἵτινες ἔθεντο τὰς βάσεις τοῦ ἐντίμου παρ' ἡμῖν οἰκογενειακοῦ βίου και ἐγκατέλειπον ἡμῖν ἀγαθὰ παραδείγματα χριστιανικῆς και ἐντίμου πολιτείας. Ἐζῆσεν εὐτυχῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, διότι ἦτο ἀνευ παθῶν, ἤρεμος, φιλόανθρωπος. Ἐτελεύτησε δ' ἐπίσης εὐτυχῆς περιστοιχόμενος ἀπὸ τῆς ἀγάπης και τοῦ σεβασμοῦ τέκνων χρηστῶν και ἐν τῇ γαλήνῃ ἐκεῖνῃ ἢν ἐμπνέει μόνον ἢ ἤρεμος συνειδήσις και ἢ συναίσθησις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος ἐν τῷ βίῳ.

— Τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν ἐπέστειλεν ἡμῖν ὁ ἀξιότιμος κ. Ἀρ. Κοντογούρης, βουλευτῆς τῆς ἐπαρχίας ἡμῶν, ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐνταῦθα «Συλλόγου τῶν Πολιτῶν» ἢν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν, ὡς πολύτιμον ἐνθάρρουνσιν διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς προαγωγὴν τοῦ σωματείου τούτου και πρὸς τιμὴν τοῦ ἐπιστέλλοντος πολιτευτοῦ, ὅστις δι' αὐτῆς δυνκνεῖ ὅτι γνωρίζει ἐκ ποῶν ἐστιῶν δύναται ν' ἀντλή ἀληθῆ ἐπιρροὴν και πολιτικὰς πεποιθήσεις τιμῶσας αὐτόν και τὸν τόπον.

Πρὸς τὸν κ. Κωνστ. Φιλόπουλον
Συντάκτην τοῦ «Φορολόγου».

Ὀικοθεν 2 Αὐγούστου 1882.

Ἀξιότιμε φίλε!

Και ἐν τῷ Ἐμπαιρικῷ Συλλόγῳ, ἄλλοτε, και

διά του τύπου, και εν ταῖς κατ' ἴδιαν δημοτικῆς ἡμῶν, πάντοτε ὑπεστήριξα ὅτι ἐλεύθερος εἶδος δὲν εἶναι δυνατόν νά υπάρξῃ παρά λαῶ, ὅστις δὲν ἐδιδάχθη τὰ πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν πολιτείαν καθήκοντά του. Πρωτίστως δὲ οἱ πολιτικοὶ Σύλλογοι, ἐκ πεφωτισμένων καὶ νοσημῶν πολιτῶν συγκροτούμενοι, καλοῦνται εἰς ἐξυπηρέτησιν τοῦ εὐεργετικοῦ καὶ ἀγαθοποιῦ τούτου σκοποῦ.

Παρήλθον ἀνεπιστρέπτει οἱ χρόνοι τῶν ἐγωιστικῶν ἰδεῶν. Ὁ ἀγὼν σήμερον ἐν τούτῳ κείται, τίς πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ προαιρείται καὶ δύναται νά κατασταθῇ χρήσιμος. Καθῆκον δὲ καὶ δικαίωμα συνάμα ἔχουσιν οἱ πολλοὶ ν' ἀνευρίσκωσιν αὐτὸν, καὶ ἐν τῇ ἀφανείᾳ ἀκόμη ἀνδιατελῆ.

Ἐννοεῖτε ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων, ἀξιοῖτε μίση, ὅτι, ὑπὸ τοιούτων κατεχόμενος ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων, ὄφειλον ἐκ τῶν πρώτων νά ἐπικροτήσω ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς συστάσεως πολιτικοῦ Συλλόγου, καὶ νά συγχαρῶ ἐκ μέσης καρδίας τοὺς συλλαβόντας καὶ πραγματοποιοῦντας τὴν σωτηρίαν ταύτην ἰδέαν. Χαίρετε.

Ἰμέτερος
Αρ. Κορτογούρης.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τὴν παρελθούσαν δευτέραν ἐτελεύτησεν ἐνταῦθα καὶ τὴν ἐπομένην ἐκκευθῆ, ὁ σεβαστὸς ἡμῶν συμπολίτης Ἰωάννης Ἀντωνόπουλος, ἀνηλικιωτὸς καὶ ἀγαθὸς, πολίτης δὲ χρυσὸς καὶ ἐκ νεότητος αὐτοῦ ἀφεσπώδεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος. Τὴν κηδείαν αὐτοῦ γενομένην ἐν μεγάλῃ ἐπισημοῦσιν ἠκολούθησεν ἐν πένθει πλῆθος πολλῶν, ἡ δὲ πόλις ἅπασα διὰ πολλῶν ἐνδείξεων ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ προέπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸ τελευταῖον κατοικητήριον. Τὸ δημοτ. Συμβούλιον τοῦ δήμου ἡμῶν ἀναμνησκόμενον εὐγνωμόνως τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν πρὸς τὸν τόπον ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἀντωνοπούλου, συνελθὼν εἰς ἕκτακτον συνεδρίασιν ἐψηφίσαντο συλλυπητήρια γράμματα πρὸς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ τὴν εἰς τὸν νεκρὸν του κατάθεσιν τιμητικοῦ στεφάνου, ἐν ὀνόματι τῆς πόλεως. Ὁμοίως καὶ ὁ ἐνταῦθα τῶν Κρητῶν Σύλλογος κατέθετο διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ ἕτερον στεφάνον, ὡς ἐνδείξιν εὐγνωμοσύνης ἀπὸ τῶν ὁ καλὸς πολίτης ἐπραξεν ὑπὲρ τῶν ἐνταῦθα προσφυγόντων θυμάτων τῆς τελευταίας Κρητικῆς ἐπαναστάσεως, ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐπιτροπῆς. Ὁραῖον ἐπικηδείου λόγον ἐξεφώνησεν ὁ γυμνασιάρχης κ. Θ. Παπαλουκάς, συγκινητικῶς δὲ προσεφώνησεν τὸν νεκρὸν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ ὁ Δήμαρχος Πατρείων κ. Θ. Καναράς. Ὁ εἶς ὁλόκληρος τοῦ Ἰωάννου Ἀντωνοπούλου συνδέεται ἀνάσπαστος πρὸς τὸν βίον τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ τῇ ἀνάπτυξιν αὐτῆς· εἴτε ὡς ὑπουργός, εἴτε ὡς βουλευτὸς εἴτε ὡς δημοτικὸς ἄρχων, εἴτε ὡς ἐργατὴς ἄλλων ἀστυκῶν λειτουργιῶν, συνέδεσε τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα μὲν πρὸς τὸν τόπον ὑπηρεσίαν, παρέδωκε δ' αὐτὸ εἰς τὰς εὐλογίας τῶν συγχρόνων του. Δὲν ἀναγράφωμεν ἐνταῦθα τὰς πολλὰς τοῦ Ἀντωνοπούλου ὑπηρεσίας, οὐδ' ἐπιχειροῦμεν νά σκιαγραφήσωμεν τὸν βίον αὐτοῦ, διότι ἐπρόλαβεν ἡμᾶς εἰς τοῦτο ὁ κ. Παπαλουκάς, ἐκτυλίξας πάντα ταῦτα ἐν τῷ ἐπικηδείῳ, ὃν εὐχαρίστως κατωτέρω δημοσιεύωμεν, μετὰ θαυμαστῆς δεξιότητος. Εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀντωνοπούλου ἀπεδῶθησαν αἱ τιμαὶ τοῦ πρᾶσήμεου τῶν Ταξιαρχῶν δι' οὐ ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπ' ἐσχάτων, ἀπήλαυσε δὲ τῆς τιμῆς ἐκείνης τὴν πᾶς χρυσὸς πολίτης θεωρεῖ πολυτιμωτάτην, τοῦ νά ἴδῃ ἑαυτὸν κατ' ὄλον τὸν βίον τιμώμενον παρὰ τῶν συμ-

πολιτῶν του, καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν του, θρηνοῦμενον, παρὰ καλῶν τέκνων, πολλῶν συγγενῶν καὶ ἀπειρῶν εἰλικρινῶν φίλων.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Εἰς

ΙΩΑΝΝΗΝ Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΝ

ὑπὸ

ΘΕΜΙΣΤ. ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ

(γυμνασιάρχον)

Μίξ ἐκ τῶν ὀλίγων περιστάσεων, καθ' ἃς ὁ ἐπικηδείος λόγος ἐπιβάλλεται οὐχὶ ὡς παραψύχνημα καὶ παρηγορία, ἀλλ' ὡς καθῆκον ἀπαραίτητον, ὡς φωνή, τὴν ὅποیان ἐρχεται νά φωνήσῃ ἢ κοινωνία αὐτῆ, ἐν μέσω τῆς ὁποίας ἐξετύλιξε τὸ πνεῦμα τῆς ζωῆς τὸ ὡδε ἀποτιθέμενον νεκρὸν καὶ ἄπνουν ὄν, μίξ, λέγω, ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων περιστάσεων εἶναι καὶ ἡ παρούσα, καθ' ἣν συνωστίζομεθα περὶ νεκρὸν καὶ ἄπνουν τὸν σεβαστὸν συμπαλίτην καὶ φίλον ἡμῶν Ἰωάννην Δ. Ἀντωνόπουλον.

Ἄς μὴ περιμείνωσι λοιπὸν οἱ αἰκείοι αὐτοῦ νά ἀκούσωσιν παρ' ἐμοῦ λόγον, ὁ ὅποιος ἤντησε τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ ἐκ τῶν συνήθων ἐκείνων τόπων, τοὺς ὅποιους ἡ ῥητορικὴ τέχνη ἐπιφυλάττει εἰς παραμυθίαν καὶ ἀνακούφισιν τῆς ἐκ τοῦ θανάτου θλίψεως. Ὁ λόγος μου ἔσται, καθ' ὅσον τὰ στενὰ αὐτοῦ ὄρα ἐπιτρέπουσι, παλίνδρομος ἑνματισμὸς μετὰ συμπτάντων ἡμῶν τῶν παρεστώτων ἐπὶ τὴν πρώτην ἀφετηρίαν τοῦ ἐνεργοῦ βίου τοῦ προκειμένου, καὶ καθόδος μετ' αὐτοῦ εἰς ὃν εὐρισκόμεθα τὴν στήμην ταύτην ἱερὸν τοῦτον χώρον.

Ὁ Ἰωάννης Δ. Ἀντωνόπουλος ἔσχε γενετήριαν μὲν γῆν τὰς Πάτρας, πατέρα δὲ τὸν Δημήτριον· ὁ Δημήτριος διετέλεσε δημογέροντος τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πληρεξούσιος τοῖς ἐν Τροιζίνι ἐθνικῆς συνελεύσεως. Ἰνα τις ἐκλεχθῆ πληρεξούσιος εἰς ἐκείνας τὰς τότε ἐθνικὰς συνελεύσεις ἔπρεπε νά ἔχῃ οὐχὶ δεξιότητα περὶ τὸ σαγηνεύειν ποικίλοις δαλέαις τῶν ἐκλογέων τὰς ψήφους· ἀλλὰ σημαίας ἀκλιδῶτον φιλοπατρίαν ἀγνή, ἱστορίαν ἀναμφισβητήτου ἀκεραιότητος, καὶ φρόνημα ἀνεπίδεκτον δουλώσεως· διὰ τοῦτο ὁ πληρεξούσιος ἦτο ἐκπρόσωπος τῆς πατρίδος καὶ οὐχὶ κατασκεύασμα δολερὸν καὶ προῖον καταχθονίων μηχανημάτων. Ἐποχὴ κατὰ τὴν ὅποیان ὁ Δημήτριος ἔφραεν εἰς τὸν κόσμον τὸν Ἰωάννην ἦν τὸ ἔτος 1811, ὅτε δὲ ὁ μικρὸς τὸ δέμας Δαυὶδ ἐκράδαγε τὴν σφενδόνην αὐτοῦ κατὰ τοῦ γίγαντος Γολιάθ· ὅτε τὴν γῆν τῶν Πατρῶν ἔσεισεν ἡ στίβαρα τοῦ αἰετῆ τοῦ Γερμανοῦ δεξιὰ, ἀναπετάσασα τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας, οἱ γονεῖς τοῦ Ἰωάννου ἀπέστειλαν αὐτὸν, δεκάτη ὄντα, εἰς τὴν Κέρκυραν, ὅπου διετέλεσεν ἐκπαιδευόμενος μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Καποδιστρίου. Ὁ Ἰωάννης λοιπὸν Ἀντωνόπουλος κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔσχε τὴν εὐμοίριαν νά γαλουχηθῆ καὶ παιδαγωγηθῆ αὐτὸν ἡ μεγαλῶνυμος τῶν γιγαντομάχων γενεὰ οἱ ἄνδρες ἐκείνοι ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ὁποίων ἐσκήνου ἢ πρὸς τὴν πατρίδα φιλοστοργία, τῆς ὁποίας τὸ ἅγιον βλάστημα δὲν κατώρθου νά μαράνη ἢ νά ἐξασθενήσῃ οὐδεμία δολιχτηριώδης πνοή, ἢ πρὸς τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἀνυπόκριτος εὐσεβεία, ἢ πρὸς τὸν πλησίον ἀγνή ἀγάπη καὶ συλλήθδην πᾶσα ἀρετὴ, ἐφ' ἣς θεμελιούνται αἱ υἱεῖς κοινωνίαι καὶ σώφρονες πολιτεῖαι. Οἱ ἄνδρες ἐκείνοι δὲν εἶχον μόνον πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἀναγέννησιν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν εὐεξίαν αὐτῆς· ἐπεθύμουν λοιπὸν καὶ ἐργάζοντο ἵνα ἡ διαδεδομένη αὐτοῦ γενεὰ διὰ σεμνῆς καὶ σώφρονος ἀγωγῆς φέρῃ τὰ αὐτὰ φιλοπατρίαν αἰσθητά, καὶ τὰς αὐτὰς συγκρατούσας τὸν εὐγενῆ βίον τῶν ἐθνῶν ἀρετὰς· ὅθεν ἀνέτρεφον τὰ ἑαυτῶν τέκνα οὕτω, καὶ παρεῖχον καὶ ἄλλοις ἑαυτοὺς εἰς παράδειγμα. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς καὶ δὲν εἶναι ἀσχετος ὁ κατ' οἶκον βίος πρὸς τὸν ἐν δήμῳ ἐπεμελουμένον

ἵνα καὶ αἱ οἰκογενεαὶ καὶ ἀρεταὶ καλλιεργῶνται καὶ εὐθελῆς διατηρῶνται εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων τῶν. Ἰδοὺ δὲ ὁ λόγος· διὰ τὸ ὅ προκειμένος νεκρὸν διεπρέψεν ἐκ νεαρῆς τοῦ ἡλικίας ἀμετάπτωτος ἐπὶ σωφροσύνη, εἰρήνῃ, μακροθυμίᾳ, πραότητι, καὶ φιλοπατρίᾳ.

Τοιοῦτοι νέοι, ὡς ὁ Ἰωάννης, δὲν ἠδύναντο νά διαλάβωσι βεβαίως τοῦ ὄξυδερκοῦς ὀφθαλμοῦ τοῦ αἰμανήστου Κυβερνήτου Καποδιστρίου, καὶ διὰ τούτου τὸν Ἰωάννην, μόλις τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἄγοντα, παρέλαβεν ὁ Καποδιστρία εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν διοικητικὸν κλάδον, ἐν τῷ ὁποίῳ παρέμεινε λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1829 μέχρι τοῦ 1832. Βάσκανος δαίμων, φρονήσας τὰ καθ' ἡμᾶς, ἀπωρράνισε πρόωρος τὸ ἔθνος τοῦ ἀληθοῦς πατρός του. Πᾶν ὅ,τι οὗτος ἐφοκώδησε μετεβλήθη εἰς ἐρείπια, καὶ τὸν διάκοσμον τῆς νεαρῆς πολιτείας μας διεδέξατο ἀχανὲς χάος· καὶ ἐν τούτοις ὁ Ἰωάννης Ἀντωνόπουλος δὲν ἔμεινεν ἐν τῷ πυθμένι, δὲν κατεβυθίσθη, ἀλλὰ εὐρίσκομεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1847 ἐργάτην ἀκατάπητον τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, πρωτοδικὴν ἐν Ἀθήναις, εἰσαγγελέα παρὰ πρωτοδικαίς, ἀντεισαγγελέα τοῦ ἀρείου Πάγου. Παντᾶχοῦ δὲ δουλοῦτος ὑπηρετήσας ἀφῆκεν τὰς καλλίστας ἀναμνήσεις διὰ τὴν πρὸς τοὺς νόμους θρησκευτικῆν αὐτοῦ εὐλάβειαν, καὶ τὸν πρὸς τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν σεβασμὸν του. Εἶναι δὲ τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅτι ὁ αὐδύμοος ἀλλ' ἀτυχὲς ἡγεμὸν Ὄθων ἰδιαιτέτην εἶχε μέριμναν καὶ μονομανίᾳ, οὕτως εἶπειν στοργὴν περὶ τὸ λειτούργημα τῆς δικαιοσύνης. Τοῦτο δίδει ἡμῖν τὸ μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ Ἰωάννου Ἀντωνοπούλου, ἀναβάντος μέχρι τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ μετὰ δύο ἔτη, ἦτοι τὸ 1849 κληθέντος ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, καὶ προσωρινῶς δις τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ κράτους. Ὁ Ἀντωνόπουλος ὑπηρετῶν τὴν ὅλην Πατρίδα ἐκ τῆς περιωπῆς ταύτης, δὲν ἐπελανθάνετο καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς γενετήριας αὐτοῦ γῆς· ἀλλ' ἐν ᾧ ἔθετε τὰς πρώτας ἐβάσεις τοῦ ἀστυκῶν μας κώδικος, ἵδρυσεν συγχρόνως καὶ ἐφετεῖον ἐν Πάτραις, καὶ δεύτερον εἰρηνοδικεῖον καὶ ἕτερον ἐν Δύμη· ἐν ᾧ μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν φειδύσεως καὶ περισκεψέως ἴθυσεν τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους, προὐκάλει συγχρόνως καὶ τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων διάταγμα, καὶ ἕτερον κανονίζον τὰ δικιωμάτα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν.

Μετὰ τὴν ὑπουργεῖαν ταύτην εὐρίσκομεν τὸν Ἰωάννην Ἀντωνόπουλον δημαρχῶν τοῦ δήμου Πατρείων κατὰ τὸ ἔτος 1851. Ἐνταῦθα ἀξιογαστος τῷ ὄντι ἀναδεικνύεται ἡ ὁρθότης τοῦ ἀνδρός, ἡ εὐθύτης τοῦ χαρακτηρός του, ἡ ἀκριβεία αὐτοῦ γνώσεις καὶ τῆς φιλοπολιτικῆς ἀρετῆς αὐτοῦ. Αἱ κεντρικώτεροι τῆς πόλεως Πατρείων ὁδοὶ ἀπετέλουν τότε βορβορώδη τέλματα, οἱ ὄχθοι αὐτῆς ἦσαν ὀλίγοι, αἱ ἐξοχικαὶ ὁδοὶ αὐτῆς ὡσαύτως ἀσθένειαι παντοσίδεις, ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἐλυμαίνοντο τοὺς κατοίκους· φοβερὰ δὲ καὶ ἀδυσώπητος ἐμάστιζε τοὺς πλεῖστους τῶν δημοτῶν πενία· ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, αἵτινες διήρκεσαν ἐφ' ὅσον καὶ ἡ δημογεία αὐτοῦ, ἦτοι μέχρι τοῦ 1854 ἢ 65 τὰ δεκάτη στα εἰσοδήματα τοῦ δήμου δὲν ἀπῆρχοντο τότε ἄνω τῶν 40 ἕως 45 χιλιάδων δραχμῶν. Καὶ ἐν τούτοις διὰ τῶν γλισχρῶν καὶ πεινῶν τούτων μέσων ὁ Ἀντωνόπουλος τὰς μὲν κεντρικώτερας ὁδοὺς ἔστρωσε, πρώτος εἰσαγαγὼν τὰ λιθοστρώματα πεζοδρομια· κατεσκεύασε δὲ τοὺς κυριώτερος τῶν ὁδοῦν καὶ πλαγιῶν ὄχθων· ἐλιθόστρωσε κρήνας· ἔστρωσε μεγάλους φανούς καθ' ἅπασαν τὴν ἐρμαϊκὴν ὁδόν, ἔταμεν ὁδοὺς ἐξοχικὰς καὶ κατώρθωσε νά εἰσθῆ καὶ εἰς ἐπάκρια καὶ ἀνακούφισιν τῶν δημοτῶν κατὰ τῆς μασιζουσης τότε τὸν τόπον πενίας· ὡστὲ εὐλόγως καὶ δικαίως δύναται νά λεχθῆ ὅτι ἐπὶ τῆς δημαρχίας αὐτοῦ ἡ πόλις ἔλαβε τὴν διατύπωσιν καὶ διακανόνισιν τὴν προσήκουσαν εἰς τὸν μέγαν αὐτῆς προορισμὸν. Τὸ δὲ πάντων ἀξιοπαρατήρητον εἶναι ὅτι πάντα ταῦτα διεπράξατο χωρὶς

νά επιβαρύνη τὸ ταμείον τοῦ δήμου οὐδὲ μὲ ὄβο-
λόν, οὐδὲ νὰ καθυστερήσῃ εἰς χρηματικὴν τινὰ
ὑποχρέωσιν αὐτοῦ.

Δὲν εἶαι δὲ μόναι αὐταὶ αἱ ὑπηρεσίαι αἱ προ-
σέφερον ἰσχύος οὗτος ἐργάτης τῆς ἐθνικῆς ἀπο-
καταστάσεως κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐνεργείας αὐ-
τοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς πολιτευτὴς ἀντεπροσώπησε τὴν
ἐπιχορῆγαν του, καὶ ἐπὶ τῆς Α' καὶ ἐπὶ τῆς Β' βα-
σιλικῆς ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς εἰς ἐξ' ἐποχίδους, καὶ
πρόεδρος τῆς Βουλῆς γενόμενος τὴν ἕκτην περιόδον,
καὶ ὡς δημοτικὸς σύμβουλος συμπαρέδρευεν ἐπὶ
δέκα καὶ ἐξ' ὅλα ἐτη μετὰ τῶν συναδέλφων του,
καὶ πολλὰς ἄλλας μικρὰς ἀστυκὰς λειτουργίας
ἐξεπλήρωσεν. Ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ὁ αἰδίδιμος
Ἄντωνόπουλος ἦτο κατὰ τούτο διάφορος τῶν ἀνε-
χομένων καὶ κατεχομένων τῶν ἀξιομάτων, ὅτι
δὲν ἐθεώρει ταῦτα ὡς τὸν σκοπὸν, τὴν ἀπόκτη-
σιν των ὡς τὸ θεμιτὸν τέμα καὶ τὴν πλήρωσιν
τῶν πόθων τοῦ χορηστοῦ πολίτου, ἀλλ' ὡς τὸ
μέσον δι' οὗ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπηρετήσῃ τις τὴν
πατρίδα. Τοσοῦτον δὲ ἐξετίμα ἀπαῶως καὶ, κατα-
σιγᾶζων πᾶσαν τὴν ἀσθενείαν τοῦ ἀνθρώπου συμπα-
ρομαρτοῦσαν ἀδυναμίαν, τὰ καθήκοντα καὶ τὴν
εὐθύνην, ὡστε τῶν ὑποχρεώσεων τούτων ἡ συναί-
σθησις ἔκαμνεν αὐτὸν νὰ μὴ φέρηται ἐμμανῶς καὶ
σπουδαρχικῶς πρὸς τὰ δημόσια, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπο-
εὐύγη ἐπανειλημμένως αὐτὰ, ἀμὰ ἐπρόκειτο οὐχὶ
νὰ φανῇ δι' αὐτῶν χρήσιμος, ἀλλὰ νὰ ἰκανοποιήσῃ
τὴν ἴδιαν ματαιότητα καὶ φιλοδοξίαν.

Καθ' ὅλον τούτο τὸ μακρὸν διάστημα τῶν πολ-
υμόχθων αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν πλείστας μὲν εὐαρε-
σκείας ἐκφράσεις ἔσχεν καὶ ἐκδηλώσεις ἐκ τε τῶν
Κυβερνήσεων, καὶ τῶν συμπολιτῶν του εἰς τὴν
παρούσαν δὲ Κυβέρνησιν ἐπεφυλλάσσετο ἡ τιμὴ
ἵνα παραγάγῃ τὸν σεβαστὸν τούτον ἄνδρα εἰς τὸ
πράσιμον τῶν ταξιαρχῶν, καὶ ἐν τῇ εὐτόχῳ
ταύτῃ πράξει τῆς νὰ λάβῃ αὐτὴ τὸν ἔπαινον ὅτι
ἐν ἐκ τῶν προτίστων μελημάτων ὑπῆρξεν ἡ δικαία
ἐκτίμησις τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου σεβαστοῦ ἀνδρός.

Καὶ τριπλῶς μὲν ὑπῆρξαν ἡ νεκρὸς, ἡ παλαιά
μὲν σήμερον καὶ ἀξιοπρεπῶς κηδεύομεν.

Ὁ Ἄντωνόπουλος δὲν ἀνήκει θεσπίζῶς εἰς τὴν
γενεάν τῶν πατέρων ἡμῶν δι' ὅσων δὲ σποράδην
εἶπον ὀφείλω νὰ φέρω τὰς παρατηρήσεις ὅτι δὲν
ἠθέλησα νὰ μεταφέρω τὰς δάφνας αἵτινες στολι-
ζοῦσιν ἐκείνους ἵνα δι' αὐτῶν κοσμητῶ τὸ φέρε-
τρον τούτο. Ἡ ἐνιαχοῦ ἀναδρομὴ μου αὕτη εἶναι
ἴσως ἀκουσία ἐκφρασις δημοσίας εὐγνωμοσύνης εἰς
τὴν μνήμην αὐτῶν. Βίαι εὐσεβῆς κλίσις γονάτων
πρὸς τοῦτύμβου ἀπὸ τῶν μίλλου γενεᾶς ἀληθῶς εἰς τοὺς
τάφους καὶ εἰς τὸ φέρετρο πῶν μετὰ τὴν γενεάν
ἐκείνην μέγα ἡμῶν ὠκνηροὶ ἀνθ' ἀμύθησιν
διότι ἡ ἐποχὴ ἐν ἧ ἐγεννήθημεν καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ
Ἄντωνόπουλος δὲν ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν διά-
πραξιν μεγάλων ἔργων, εἶτα οἱ πατέρες ἡμῶν ἐκλή-
θησαν νὰ ἐπράξωσι καὶ θαυμασίως ἐπετέλεσαν.
Ἡ ἐπιβολὴ τῶν πατέρων ἡμῶν ἦτο νὰ παρασκευά-
σωσι καὶ συντελέσωσι τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἐνεστώτος.
Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ἦτο μεγάλη καὶ ἡ ἐπιτυχία ἀπί-
στευτος, ἀπίστευτοι δὲ καὶ μεγάλοι ὑπῆρξαν αἱ
πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίαι καὶ θυσίαι των, ἀνά-
λογαί ἢ εὐγνωμοσύνη τῆς ἡμετέρας καὶ τῶν ἐπο-
μένων γενεῶν πρὸς τὴν μνήμην ἐκείνων, καὶ τὸ
θάμβος ἡμῶν πρὸς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν αὐ-
ταπαρνέσιν των ἀλλὰ τὸ ἔργον τῶν διαδεχθέντων
ἐκείνους, ἐν οἷς καὶ ὁ αἰδίδιμος οὗτος νεκρὸς, ἦτο
νὰ διατάξωσι καὶ ὀρθώσωσι τὸ ἐνεστὼς παρασκευά-
ζοντες τὸ μέλλον τὸ ἔργον καὶ τούτων δὲν ἦτο
εὐγενὲς ἀληθῶς, ἀλλὰ δὲν ἀπῆται ὁμοῦς τὰς ἐξό-
χους ἐκείνας ἀρετάς, αἵτινες τοὺς πατέρας ἡμῶν
ἐχαρκτήρισαν.

Πλὴν διὰ τούτο δὲν πρέπει νὰ ἐπαινέσῃ τις ἐκεί-
νους, οἵτινες κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἐποχὴν
τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου ἀνεδείχθησαν διακεκριμένοι
ὕπηρεται τῆς Πολιτείας; Πεισιμένοι διατελῶ ὅτι
καὶ καθήκον καὶ συμφέρον ἔχει ἡ κοινωνία νὰ ἀνε-
χθῆται τοὺς ἐπαινοὺς τῶν ὁποίων εἰσὶν ἄξιοι οἱ
εὐσυνειδήτως καὶ πεφωτισμένως πολιτευσάμενοι,
καὶ τὴν πολυτίμητον αὐτῶν μετὰ θάρρους πρέτει
νὰ προτιθεμεν ὡς παράδειγμα ἀξιωματικῶν εἰς

τοὺς νεωτέρους.

Ἐν τῷ ἐνδελεχεῖ ἀγωνί πρὸς κοινωنيκὴν καὶ
πολιτικὴν πρόδοον ὑπάρχουσι πολλάκις εὐτολμοὶ
καὶ φιλόπονοι ἄνδρες, οἵτινες δὲν ἀξιοῦσι μὲν τὰς
πρώτας δάφνας καὶ τὰ ἐπιστημότερα ἐμβλήματα,
ἀλλὰ τῶν ὁποίων ἡ κίνησις ἀπασα καὶ τὸ εἰς ὅ
τείνουσι σημεῖον εἶναι ἡ δράσις, τὸ καθήκον καὶ ἡ
μετριοφροσύνη, ἐκ δὲ τούτων προάγεται λεληθῶς
μὲν ἀλλ' ἀδρομερῶς ἡ κοινωنيκὴ καὶ ἐθνικὴ
εὐημερία.

Ἐπεὶ πατρίδος λοιπὸν ἀγαθὸν πάντοτε ὑπάρχει
ἂν μὴ ἦναι ὕλικός, πολέμιστός, εἶναι ἠθικός,
εἶναι πνευματικός, εἶναι πολιτικός, εἶς τῶν ἐπι-
φθόνων ἔργατων, εἶς τῶν ἀριζήλων ἀγωνιστῶν
τοῦ δευτέρου τούτου ἀγῶνος, τῶν ἀνευ κόμπου
καὶ ματαιῆς μεγαλαυχίας ἀγωνισαμένων ἐν τῇ
εὐγενείᾳ καὶ εὐρείᾳ ταύτῃ σταδιοδρομίᾳ ὑπῆρξε
καὶ ὁ ἀφ' ἡμῶν μεταστάς αἰδίδιμος Ἰωάννης Ἄν-
τωνόπουλος. Οἱ ἐν τῷ βίῳ ὡς οὗτος δαμάζοντες
πᾶσαν δυσχερίαν, οἱ καταπολεμοῦντες πάντα
πειρασμὸν, οἱ λατρεύοντες τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ
τῶν ὅπλων αὐτῆς πατάσσοντες τὴν εἰδεχθῆ κα-
κότητα ἐκπληροῦσι πλήρη καὶ τελείαν τὴν ἀπο-
τολὴν αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἧς
ἡς μέλη εἰσὶ, καὶ ἐν ἀξιώμασι διατελέσωσι
τιμῶσι τοὺς περιβαλόντας αὐτὰ αὐτοὺς. Ὁ προ-
καίμενος οὗτος νεκρὸς ἔπει καὶ ἐκένωσε τὴν ποτή-
ριον τῆς ζωῆς ἐν ὑπηρεσίᾳ τὸ πλείστον καὶ δρά-
σει ὑπὲρ τῆς ὅλης πατρίδος καὶ τῆς ἰδέας αὐτοῦ
γενετήρας γῆς ὁ μόνον δὲ δὲν ἠκούθη οὐδένα
οὐδέποτε ἀδικήσας ἢ παρακικράνας, ἀλλὰ καὶ οὐ-
δενί ποτε ἠνῆθη τὴν συνδρομὴν του τὸ κατὰ δύ-
ναμιν. Ὅπως δὲ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πολιτείᾳ
οὕτω καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἦτο ἀριστος οἰκογε-
νεάρχης. Ἀποκτήσας ἐκ σάφρονος καὶ κοσμιωτά-
της συζύγου υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ἀνέθρεψε πάντας
ὅπως ἤρμοζε καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν του βαθμὸν
καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν ἐν ἧ ζῶμεν. Διὰ τοῦ ἰδίου δὲ
παράδειγματος ἐδίδασκε τὰ ἑαυτοῦ τέκνα τὴν ἀλή-
θειαν τῶν παραγγελλμάτων τῆς χορηστῆς πολιτείας
καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐπεπλήρωον χροῆς καὶ εὐχαριστή-
σεως τὴν καρδίαν τοῦ ἑαυτῶν πατρός, καὶ ἰδοὺ
αὐτὸς ἀφίνει ἐν αὐτοῖς εἰς τὴν κοινωνίαν ἡμῶν
διαδοχὴν καὶ συνέχαιαν τῆς πολλαχῶς ὠφελίμου
γενομένης ὑπάρξεώς του. Ὡστε ὁ γεραρὸς οὗτος
καὶ ἀξιοσεβαστος νεκρὸς ἐξ οἷς δῆποτε ἀπόψεως
καὶ ἀν' περισκοπήθη, θέλει εὐρεθῆ εἰς τῶν ὀλίγων
ἀξιομακαρίστων θνητῶν ἐξοφλήσας πιστῶς καὶ
τιμῶσι τὰ χρέη του πρὸς τὴν κοινωνίαν, τὰ χρέη
του πρὸς τὴν Πατρίδα ἔπρεψε τὸ βλέμα πρὸς
τὸν διεθθόντα βίον του, καὶ δὲν εἶδε τι ὅπερ ἠδύ-
νατο νὰ καταστήσῃ φοβερὸν τὸν προσελθόντα θά-
νατον καὶ διὰ τούτο ἐκοιμήθη εὐσυνειδήτως, ἐκοι-
μήθη ὑπεραριστήμενος, ἀπέθανεν ἱλαρῶς, τελευταίον
τούτο δείγμα τῆς καὶ ἐπὶ γῆς ἀμοιβῆς τῶν τοιοῦ-
των ἀνθρώπων. Φέρων δ' ἀκηλίδωτον πὸ πρό-
σωπον ἐνώπιον τοῦ πλάστου, ἀφίνει εἰς ἡμᾶς καὶ
τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ κληροδότημα τὰς ἀρετάς,
αἵτινες ἐχειραγώγησαν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς τὰ
οὐράνια σπηνώματα, καὶ αἵτινες περιβάλλουσιν ὡς
στέφανος ἀμάραντος τὸ ὄνομά του, τὴν μνήμην
του. Τὰ πάντα θνήσκουσι, καὶ πλοῦτη, καὶ ἀξιώ-
ματα καὶ ὑπαρχοντα, καὶ ἡμεῖς αὐτοί, ὡς ἐκεῖ
ἐλέπετε ἐν μόνον μένει ἀθάνατον, ἡ μνήμη τιμῶς
διελθόντος βίου. Καὶ αὕτη εἶναι τὸ ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ ἐπιζῆσον τοῦ αἰδίδιμου τούτου ἀνδρός. Αὕτη
εἶναι ἡ πολυτιμότερα κληρονομία, ἡ μᾶλλον γλυ-
κύθυμος παρηγορία, καὶ τὸ διδασκτικώτατον συγ-
κεφαλαίωμα τὸ ὁποῖόν ἐγκαταλείπει ἐν τῇ περι-
ληγῇ αὐτοῦ πατρίδι, ἔσθ' ἐξετύλιξε τὸ νῆμα
τῆς ζωῆς του, ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ θυγατρὶ,
πρὸς οὓς εἰλικρινῶς εὐχομαι νὰ βαδίσωσιν ἐπὶ τὰ
ἴχνη τοῦ πολυτίμου πατρός των.

Χαῖρε τὸ ὕστατον, σεβαστὲ φίλε.

Φιλόμορσοι Συμπολίται.

Καταρίσας ἐπὶ τὸ τελειότερον τὸ προπε-
δευτικὸν τμήμα τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου μου, καὶ
εἰσαγαγῶν ἐν αὐτῷ μέθοδον δι' ἧς αἵρεται ὁ μέ-
γαι τοῦδε ἐν τοῖς πλείστοις τῶν δημοτ. Σχολείων

ἐπικρατῶν ψυτακισμὸς, προβαίνω μετὰ θάρρους
εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ Ἑλλ. Σχολείου, ὅπως
κολακεύομαι νὰ πιστεύσω, ὅτι προτίοντος τοῦ χρό-
νου, θέλω καταστήσει ἐν τῶν προτίστων σχολαρ-
χείων τοῦ κράτους. Καὶ Πρώτον μὲν θέλω σχη-
ματίσει κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τὴν Ἀγν. τάξιν
τοῦ Σχολείου τούτου, κατόπιν δὲ καὶ τὴν Δευτέ-
ραν καὶ τὴν τρίτην. Διότι ὅπως οἱ μαθηταὶ κατὰ
τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον συμβαδίξωσι καὶ συμπράξωσι
ἀπὸ τάξεις εἰς τάξιν καὶ ὅπως ὁ εἰς μὴ γίγνη-
ται πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τοῦ ἑτέρου ἀνάγκη
ὅπως λαμβάνωσι ταυτοχρόνως εὐρείας καὶ οὐ-
γεγεῖ βάσεις ἐκ τῶν μικροτέρων τάξεων καὶ οὐ-
τως ἐφωδιασμένοι, μετὰ θάρρους ἀμὰ δὲ καὶ εὐ-
χαριστήσεως σθεναρῶς ν' ἀνεγίζωσιν εἰς τὸ μέλλον
Οἱ δὲ διδάσκαλοι οἵτινες μέλλουσιν ἀπολεισטי-
κῶς νὰ διδάξωσιν ἐντὸς τοῦ καταστήματός μου,
καὶ μετὰ τῶν ὁποίων ἔχω ἦδη συνεννοηθῆ, ἔσονται
οἱ εὐδοκιμώτεροι τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων καὶ
Σχολάρχων τοῦ κράτους.

Ἐπειδὴ δὲ ἕκαστος γονεὺς ἔχει ἀνάγκη νὰ
προγινώσκῃ καὶ τὴν πορείαν καὶ τὰ μέσα αἵτινα
θέλει διαθέσει τὸ ἐκπαιδευτήριόν μου, πρὸς τε τὴν
ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν μόρφωσιν τῶν φιλάτων
των δὲν κρίνω ἀσκοπὸν ὅπως ἐκθέσω βραχέα τινὰ
περὶ τούτου. Καὶ

Α/ Ὅσον τῶν σχηματισθσομένων τάξεων
θέλουσι διδάσκεσθαι ὑπὸ εὐδοκίμων διδασκάλων,
ὅχι μόνον τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὀρισμένα μα-
θήματα, ἀλλὰ καὶ σειρά φυσικῶν καὶ ἐμπορικῶν μα-
θημάτων, περὶ ὧν μέχρι τοῦδε ἔλαβον πᾶσα πρόνοια,
ὅπως ἕκαστος αὐτῶν, καὶ δι' ἐπιπέδων καὶ δια πει-
ραμάτων καθίσταται ὑπεροχὴ εἰς τοὺς παῖδας

Β/ Θέλει διδάσκεσθαι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα οὕτως.
ὥστε ὁ μαθητὴς ἀπολούμενος τοῦ ὑμετέρου ἐκπαι-
δευτηρίου, νὰ δύναται ὅχι μόνον ἐκ τοῦ προχείρου νὰ
ἐρμηνεύῃ πάντα Γάλλον συγγραφεῖα, ἀλλὰ καὶ μετ'
εὐχερείας νὰ ἐμιλή τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, καὶ τού-
το, διότι ἐπὶ τρία συνεχῆ ἐτη προδιδάσκαται κα-
τὰ τὴν οἰκίαν καὶ εἰς τὰ προπαιδευτικὰ κέντρα.
Περὶ δὲ τῆς προσδοκίμου μαθητικῆς αὐτοῦ, καὶ εἰς
τὸ μάθημα τούτο, δύναται νὰ ὁμολογήσῃσι πάν-
τες ὅσοι ἔσχον τὴν γαλοσύνην νὰ γέλνωσιν αὐτό-
πται καὶ αὐτήκοι τῶν ἐνιαυσίων τοῦ ἐκπαιδευτη-
ρίου μου ἐξετάσεων.

Γ/ Ἐντὸς τῆς φωνητικῆς μουσικῆς καὶ τῆς γυ-
μναστικῆς οἵτινες ἔχουσιν ἦδη εἰσαχθῆ εἰς τὸ προ-
παιδευτικὸν τμήμα, καὶ τῶν ὁποίων ἡ χρησιμότης
ἦδη πανθολογοῦται ὑπ' ὅλον τοῦ πεπολιτισμένου
κόσμου, καθόσον αὐταὶ κρατύνουσι τὸ σῶμα καὶ
μορφώνουσι τὴν ψυχὴν, θέλει εἰσαχθῆ κατ' ἀπαι-
τήσιν πολλῶν γονεῶν ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ μου
καὶ ἡ ὀργανικὴ μουσικὴ εἰς τὴν ὁποίαν δ. βούλομε-
νος δύναται νὰ λάβῃ μέρος. Ἐπειδὴ δ' ἐνδεχόμε-
νον νὰ ἐγερωθῆ ἐνδοιασμός τις περὶ αὐτῶν τῶν
μαθημάτων, γνωστοποιῶ ἀπὸ τοῦδε ὅτι καὶ εἰς
τὴν γυμναστικὴν καὶ εἰς τὴν μουσικὴν, τὴν τε φων-
ητικὴν καὶ ὀργανικὴν, θέλει ἐνεργεῖται, ὅπως καὶ
ἐφέτος, ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν ὁ δημοσίως ἐξεταστικός
ἔλεγχος καὶ τέλος, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὸ ἐκπαι-
δευτήριον πᾶν ὅτι ἤθελε θεωρηθῆ καὶ ὑπὸ τῆς
τῆς πείρας ἀποδείχθη ὡς ὠφέλιμον.

Περὶ δὲ τῶν ἡθῶν τῶν τέκνων σας, κρίνω πε-
ριττὸν νὰ κάμω λόγον, καθόσον μόνη φροντίς καὶ
μέλημά μου ἔσται, τίτι τρόπῳ νὰ ἐμμευτευθῆ εἰς
τάς τρυφεράς ψυχὰς αὐτῶν, πᾶσα χριστιανικὴ
καὶ ἠθικὴ ἰδέα.

Δι' δὲ ἐν τῷ Ἐκπαιδευτηρίῳ μου ἐγγραφαὶ
ἀρχονται, τοῦ προπαιδευτικοῦ τμήματος ἀπὸ τῆς
9ης τοῦ δ' ἑλληνικοῦ ἀπὸ τῆς 20ης Αὐγούστου
ε. ἔτους

συμπολίτης σας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ
Ἴδιωτ. διδάσκαλος
ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

τελοῦντες τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 8 Αὐγούστου ὑ-
πὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαρίτου υἱοῦ μας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ
ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Παντανάσσης, παρακαλοῦμεν
τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ὅπως εὐαρεστοῦμενοι ἐ-
νώσωσι μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὑψίστον εὐχὰς των.